

SMRT A VĚČNÝ ŽIVOT

Až procitnu, Hospodine, nasytím se
pohledem na tebe. (Ž 17,15)

735

1. Je - žíš živ jest i já s ním!
On je živ, já ji - stě vím,
Smr - ti, te - be proč se bá - ti?
že mám z hrobu za - se vstá - ti.
Svět - lem svým mě o - dě - je,
toť má ji - stá na - dě - je.

2. Ježíš živ jest, Pán můj štít! / Zasvětim mu žití celé. /
Srdce čisté žádám mít, / přemáhat hřích v hříšném těle. /
K pomoci Pán přispěje, / toť má jistá naděje.

3. Ježíš živ jest! Nelkám víc, / odmyká smrt žití bránu. /
Ó jak duše jásajíc, / až se vznese k svému Pánu, / slovy víry
okřeje: / Pane, tys má naděje.

τ: Christian Furchtegott Gellert, Geistliche Oden und Lieder, 1757 /
podle Michala Institorise-Mošovského Štěpán Leška, Nová kniha zpěvů
křesťanských, 1796 / Gustav Adolf Molnár, Zpěvník Českobratrské
církve evangelické, 1931 / Evangelický zpěvník, 1979

m: Praxis Pietatis Melica, 1653 / Geist-reiches
Gesang-Buch, 1704 / Choralbuch, 1865

736

1. Je - zu Kris - te, náš přelavný Krá - li,
 tys ho - den — nejvyš - ší cti a chvá - ly.
 Dej, ať v ú - ctě k tobě jsme stá - lí.

2. Tys nám zjevil života věčného / slávu i čest, v něm
 hojnost dobrého, / své milé sám vedeš do něho.

3. Dáváš jim, aby tě věčně znali, / z víry v svém srdci
 tě milovali / a v tom až do smrti trvali.

4. Ty je také mocně potom vzkřísíš, / předivnou
 proměnou je utěšíš, / v duši, v těle je též oslavíš,

5. by po zdejší nedokonalosti, / zproštění hříchů
 i nehodnosti, / požívali věčné radosti.

6. S Otcem, s Duchem tě budou vždy ctíti, / přerokošný
 obličej tvůj zřítí, / s říší nebeskou tě chválíti.

7. Vždyť zde po Bohu pouze vzdychali, / jeho znát se
 pilně učívali, / však jen z částky ho poznávali.

8. Tam i důvod tvých předivných skutků / jasně spatří
 beze všech zármutků / i bez všelikých nedostatků,

9. proč svět stvořils, proč jsi jej vykoupil, / ale toho,
 jenž ti tvou čest loupil, / jak jsi hrůzou smrti zarmoutil.

10. Ty naplníš přejasnou známostí / své vyvolené,
 též i moudrostí / a sobě vzácnou spravedností.

11. Pomoz ty nám svou dobrotivostí / k té koruně života
v slavnosti, / Pane Kriste, k věčné radosti.

T: Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979

M: *Modulemur die hodierna*, nápěv tradiční české písně *Čížku, ptáčku zeleného
peří* / Kodex Franus, 1505 / Písně chval Božských, 1541 / Český zpěvník, 2007

737

1. Kdož jste Bo - ží bo-jov - ní - ci a
zá - ko-na je - ho, prostež od Bo - ha po -
- mo - ci a dou - fej-te v ně - ho, že
ko-neč-ně s ním vždycky zví-tě - zí - te!

2. Kristus vám za škody stojí, / stokrát víc slibuje; / pak-li
kdo proň život složí, / věčný míti bude: / blaze každému,
kdož na pravdě sejde!

3. Ten Pán velí se nebáti / záhubců tělesných, / velíť
i život složití / pro lásku bližních svých, / proto posilňte
zmužile srdcí svých.

T: Jistebnický kancionál, c.1430 / Zpráva a naučení křesťanům
věrným, 1566 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

M: Jistebnický kancionál, c.1430 / Zpráva a naučení křesťanům věrným, 1566

738

1. Kris - te Krá - li, Pa - ne náš,
 ty tu čest na vě - ky máš,
 že jsi náš Pán dě - dič - ný,
 pra - vý Bůh a ži - vot věč - ný.

2. Hle, my lid tvůj zvolený, / tvou krví vykoupený, /
 mocí tvou jsme zproštěni / ďábla, smrti, zatracení.

3. Ctíme tě vděčným srdcem, / s nejmilejším tvým
 Otcem, / také i s Duchem svatým, / neb jsi Bohem
 požehnaným.

4. Tvá jest moc, síla, sláva, / ty jsi církve své hlava, /
 prvorozený z mrtvých, / život, vzkříšení věrných svých.

5. Ty jsi nás zamiloval, / nadějí korunoval, / kotvou duše
 bezpečnou, / tou nadějí v slávu věčnou,

6. kterous v nebi připravil, / nás pak na tom postavil, /
 že nás také proměníš / a k slávě své připodobníš.

7. Radostné tam bydlení / jest, kde žalosti není, /
 však v Kristu život pravý, / účastenství jeho slávy.

8. Sláva tam se nemění, / skončení její není, / na věky
 věků trvá / moc života v věrných pravá.

9. Smějí Boha vždy zřítí, / věčně jemu sloužiti / v radosti
nevýmluvné, / stálé, jasné, oslavené.

T: Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Evangelický zpěvník, 1979 / 2018

M: Kolínský kancionál, 1517 / Písně duchovní evanjelistské, 1564

739

1. Pro - zpě - vuj, ó věr - ná du - še,
a po - chval Pá - na Je - ží - še,
že ži - vot věč - ný při - pra - vil,
k ně - muž tě Bůh O - tec zvo - lil.

2. Ač znal lidi, že jsou hříšní, / hodni zatracení všichni, /
však si z nich sám ty vyvolil, / které by na věky spasil.

3. Tak je velmi zamiloval, / že Syna pro ně na svět dal, /
by jako dárce života / dal sebe za život světa.

4. A proto evangelium / kázáno všechněm národům, /
aby z něho vírou v Krista / došli věčného života.

5. Toto je ten život věčný: / poznati Otce v milosti, /
znáti, že Syn, Otcí rovný, / pro nás na svět je poslaný.

6. Jehož pravdy kdož zde došel, / v duchu svém je vždycky vesel, / hotov jsa i život časný / ztratiti pro onen věčný.

7. Rozkošné je okoušení / života věčného nyní; / ale po smrti hojněji / věrní ho pak docházejí.

8. Kriste, jenž jsi vůdce, cesta / do toho slavného města, / veď, doved' k věku slavnému, / životu slávy věčnému.

T: Písně duchovní evanjelistské, 1615 / Kancionál, 1659 / Evangelický zpěvník, 1979

M: *Dum iubar astris oritur* / Graduál Martina Bakaláře z Vyskytné, 1512

Ať ti žehná Bůh Otec,

který tě stvořil podle svého obrazu.

Ať ti žehná Bůh Syn,

který tě vykoupil svým utrpením a smrtí.

Ať ti žehná Bůh Duch svatý,

který tě povolal k životu a posvětil.

Ať tě Bůh Otec i Syn i Duch svatý

provede temnou smrtí do svého světla.

Ať je ti Bůh milostiv ve svém soudu

a daruje ti pokoj a věčný život.

požehnání umírajícím podle luterské liturgie

740

1. V ná - ruč Bo - ží, zpět do ze - mě,
 tě - lo jak sé - mě vklá - dej - me,
 vděč - né ať za - zní zpí - vá - ní
 o na - dě - ji zmrt - vých - vstá - ní.

2. Zem lidská těla zrodila, / moc Boží ducha vzbudila, /
 duch k Bohu se zas obrací, / však těla v prach se navrácí.

3. Na věky tam nezůstanou, / v den soudu z hrobů
 povstanou, / až hlas polnice andělské / svolá k trůnu syny
 lidské.

4. Vstávají z prachu zmaření, / milostí Boží spasení, /
 osvícení jeho slávou, / v ní nový život naleznou.

5. Těšme se tím i v tento den, / ať každý z nás je
 připraven / projít soudu, smrti branou / do věčnosti
 otevřenou.

τ: Miloslav Esterle

μ: Neue Deutsche Geistliche Gesänge, 1544 / Psalmen und Geistliche
 Lieder, 1567 / Choralbuch, 1865 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

741

1. Ach, Bo - že náš! Ty do - bre znáš
 mé mno - hé těž - ké vi - ny,
 z nichž žád - ný mne ne - vy - trh - ne
 než ty, Bo - že _____ je - di - ný.

2. Bych končiny / země nyní / přešel, chtě zproštěn býti /
 jha těžkého, / však přece ho / já nemohu pozbýti.

3. Protož k tobě / v té své mdlobě / utíkám se, Bože můj! /
 Milost mi dej, / v soud nevcházej! / Smířil mne s tebou
 Syn tvůj.

4. Učiň se mnou, / jak chceš. Pevnou / naději skládám
 v tobě, / že mě s svými / zvolenými / z milosti přijmeš
 k sobě,

5. což, ó Pane, / že se stane, / věřím. Pro tvého Syna, /
 Krista Pána, / jest mi brána / do nebes otevírána.

6. Jezu Kriste, tys zajisté / za všechny smrt podstoupil, /
 mě skrze svou krev přesvatou / draze sobě vykoupil.

7. To mě sílí, / až se milý / duch můj rozloučí s tělem, /
 v nebi dosti / mám radosti / s tebou, svým Spasitelem.

8. Bože, tobě / v každé době / ode mne chvála půjde. /
V to doufám vždy, / neboť Pán dí: / „Kdož věří, spasen
bude!“

T: Martin Rutilius, Gedenck und Erinnerungs Predigt, 1613 /
Samuel Třanovský, Cithara sanctorum, 1674 / Štěpán Leška,
Nová kniha zpěvů křesťanských, 1796 / Evangelický zpěvník, 1979
M: As Hymnodus Sacer, 1625 / Andachts-Zymbeln, 1655 / Evangelisches
Kirchen-Gesangbuch, 1950 / Evangelisches Gesangbuch, 1993

742

1. Já v Bo-ha mi-lé - ho dou-fám dne
kaž-dé - ho. On mů-že za-cho - va - ti,
v úz - kostech po-má - ha - ti, mé ne - ště -
- stí změ-ni - ti a ru-kou svou brá-ni - ti.

2. Ač mnoho hříchů mám, / však proto nezoufám, / než
Kristu Pánu mému / důvěřuji samému. / Já na něho se
spouštím, / chci živ i mrtev být s ním.

3. Ač umřítí musím, / smrt bude ziskem mým, / neb
v Kristu život svůj mám, / na něj cele spoléhám. / Ať svíce
chabá zhasne – / čeká mne světlo jasné.

4. Ach, můj Pane Kriste, / jenžs trpěl zajisté / na kříž
umíraje, / mně spásu dobýváje, / nám daruj všem
společně / s tebou království věčné.

5. Amen, prosím, zpívám, / srdcem tebe vzývám, / Kriste.
Rač mi dáti / zde v pravé víře státi / a potom s tebou,
Pánem, / ať jsem na věky. Amen.

t: Veer schoene nye geistlike Leder, 1590 / Poklad spěvů duchovních, 1710 /
Cithara sanctorum, 1737 / Evangelický zpěvník, 1979

m: Jacob Regnart, Kurtzweilige teutsche Lieder, 1574 / Cantional, 1627

743

1. Blíž to-bě, Bo-že můj, k to-bě vždy blíž,

sám ty mne po-siluj, né-sti uč kříž.

Z bí-dy vin můj hlas slyš, v Kristu ty o mně víš,

v Kris-tu ty o mně víš, mne po-tě-šíš.

2. Přes noc s tvým Jákobem, / když zhasla zář, / ukládám
unaven / na kámen tvář. / Sám ty se ke mně znej, /
v milosti ostříhej, / v milosti ostříhej, / v své ruce skrej.

3. Žebřík, jenž otvírá / nebesa tvá, / kříž, kde Pán umírá, /
mně zůstává. / Dáváš mi tento kříž, / pro který tobě blíž, /
pro který tobě blíž / býti smím již.

4. Bídny jsem hříšník jen, / však div se stal, / slávy než
vzejde den, / můj jsi již Král. / Království tvé již mám, /
spásu tvou přijímám, / spasu tvou přijímám, / nejsem již
sám.

5. K tobě teď branou sám / Kristus mi je, / jí jen se
ubírám / z nepokoje. / K životu přivádíš, / v náruči tvé
teď již, / v náruči tvé teď již / složit smím kříž.

t: Sarah Adams, Hymns and Anthems, 1841 / Rostislav

Nechuta a Rudolf Šimša, Evangelický zpěvník, 1979

m: Lowell Mason, The Sabbath Hymn and Tune Book, 1859 / The Hymnal, 1940

s: The Hymnal, 1940

744

1. Z přetěž-ké-ho kří - že, kte-rý ne-sl Pán,
 strom ži-vo-ta stal se, plo-dy ob - těž - kán.
 Ref. Ky - ri - e e - lei-son, v prach se vra-cí - me:
 všechny z hrobu svoláš k trůnu slá - vy své.

2. Na cestě tam k němu v zaslíbenou zem / prosme, ať nás chrání Pán svým pokojem. *Ref.*

3. Dnem i nocí na nás všechno žaluje – / přece smíme slyšet: Dokonáno je! *Ref.*

4. Díky, že dal nám Pán v světle spočinout. / Přísná jeho milost, milostivý soud. *Ref.*

5. Až nad samu propast tlačí tíha vin – / přece smíme slyšet: Já ti odpustím. *Ref.*

6. Z přetěžkého kříže, který nesl Pán, / strom života stal se, plody obtěžkán. *Ref.*

t: *Holz auf Jesu Schulter*, Willem Barnard, *Liedboek voor de kerken*, 1973 / Zdeněk Coufal a Tomáš Najbrt, *Evangelický zpěvník (dodatek)*, 2000

m: Ignace de Sutter, *Liedboek voor de kerken*, 1973
 Barnard, Willem © N.V. De Oude Linden, Tongerlo,
 Sutter, Ignace de © N.V. De Oude Linden, Tongerlo.

745

1. Je - ží - ši, svět - lo ži - vo - ta,
 po - tě - še - ní vše - ho svě - ta,
 na ze - mi ne - jsem než - li host, —
 u - děl, ať jsem hří - chů svých prost.

2. Mám před sebou prázdnou cestu / k tvému nebeskému městu. / Tam je má vlast zaslíbená, / krví tvojí vysloužená.

3. Tvé svaté bolestné rány / jsou mé duše jisté schrány, / v nichž by se skryla holubice / a nebála se vichřice.

4. Když mně smrtí tuhne srdce, / buď slovo tvé má svíce. / A když nakloním své hlavy, / přej mi, Kriste, věčné slávy.

5. Tvůj kříž berla k putování, / tvůj kříž mé odpočívání. / Necht' tvé prostěradlo lněné / jest mé roucho smrtedlné.

6. Dej, ať před soudem obstojím, / odsouzení se nebojím. / Otevři mně nebes vrata, / když dokonám pouť života.

†: tradiční moravský text / Moravské národní písně, 1860 / 2018

m: Ladislav Moravetz, Zlínské sboropění, 2014

746

1. Zpívej-me pí - seň na - dě - je
bratrům a se - strám pla - čí - cím.
Ať se vám srd - ce ne - chvě - je!
Tě - ší nás Je - žíš, Bo - ží Syn.

2. On každou ztrátu mění v zisk, / i propast hrobu
prozárí, / on v každé nouzi jde nám vstříc / a vrací úsměv
do tváří.

3. Dík, že ti můžem odevzdat / člověka, jehož milujem, /
jen ty mu můžeš život dát / a plnost lásky v nebi svém.

4. Ať božská tvoje dobrota / i ve smrti ho občerství, /
puklý zvon jeho života / přetaví ve zvon vítězství.

5. Pomoz nám, Pane, ve smrti / říci ti ano poslední, /
jež celý život posvětil / a nikdy více nedozní.

T: Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988

M: Zdeněk Pololáník, Kancionál. Doplněk, 1986 / Kancionál, 1988

